

Mishnah Shevu'ot, chapter 4

משנה שבועות פרק ד

(1) The oath of testimony [i.e., witnesses denying by oath that they do not know any testimony for a litigant,] applies to men and not to women, to non-relatives and not to relatives, to those fit [to give testimony] and not to those unfit [to give testimony]; it applies only to those capable of giving testimony, [whether uttered] before a Court or not before a Court, by his own mouth; but if [adjured] by the

א שבועת העדות נוהגת באנשים ולא בנשים, בקרובין ולא בקרובין, בפסולים ולא בפסולים. ואינה נוהגת אלא בראויין להעיד, בפני בית דין ושלא בפני בית דין, מפי עצמו. ומפי אחרים, אין חבין עד שיכפרו בהן בבית דין, דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים, בין מפי עצמו ובין מפי אחרים, אין חבין עד שיכפרו בהן בבית דין: ב וחייבין על זדון השבועה, ועל שגגתה עם זדון העדות, ואין חבין על שגגתה. ומה הן

mouth of others, he is not liable [for the oath] unless he denies it before the Court; the opinion of Rabbi Meir. But the Sages say, whether [uttered] by his own mouth or [adjured] by the mouth of others, he is not liable [for an “oath of testimony”] unless he denies [by oath, knowledge of testimony,] before the court.

(2) They are liable for the intentional [transgression of the] oath, and for the unwitting, [transgression], coupled with the intentional [denial of] the testimony [i.e., they know that the utterance is prohibited but don't know that they are liable to bring a sacrifice], but not for the unintentional [denial of the testimony, i.e., if, at the time they took the oath, they really thought they did not know

רבנו עובדיה מברטנורא

א שבועת העדות נוהגת באנשים ולא בנשים. דכתיב (ויקרא ה) והוא עד בראוי להעיד הכתוב מדבר ואשה אינה ראויה להעיד דכתיב (דברים יט) ועמדו שני אנשים אנשים ולא נשים. והוא קרא בעדים הוא דכתיב נאמר כאן שנים. ונאמר להלן שנים. ע"פ שנים עדים (שם יז) ולא בקרובים. דפסולי עדות ניהו דכתיב (שם כד) לא יומתו אבות על בנים. בעדות בנים. וה"ה לשאר קרובים: ולא בפסולים. כגון חייבי מיתות וחייבי מלקיות וגולן דאקרו רשעים והתורה אמרה אל תשת רשע עד: ואינה נוהגת אלא בראויין להעיד. לאפוקי מלך שאינו מעיד. והפסולים לעדות מדרבנן כגון משחקים בקוביא ומפריחי יונים: בפני ב"ד ושלא בפני ב"ד מפי עצמו. אם מפי עצמו נשבע שבועה שאיני יודע לך עדות חייב. בין נשבע בפני בית דין בין שלא בפני בית דין: ומפי אחרים. כגון משביע אני עליכם שתבואו ותעידוני. ואמרו לו אין אנו יודעים לך עדות אינם חייבין עד שיכפרו בב"ד. דכתיב (ויקרא ה) אם לא יגיד ונשא עונו במקום שאילו היה מגיד היה מועיל. וקרא במושבע מפי אחרים כתיב ואין הלכה כר"מ: ב וחייבין. קרבן עולה ויורד על זדון השבועה שהרי לא נאמר בה ונעלם: ועל שגגתה עם זדון העדות. שיודעים ששבועה זו אסורה אבל אין יודעים שחייבים עליה קרבן: ואין חייבין על שגגתה. אם שוגגים הם לגמרי כסבורים שאין יודעין לו עדות ואח"כ

testimony]. And what is a person liable for the intentional [transgression] of the oath? An ascending and descending [sliding-scale] sacrifice [lashes being applicable only in certain circumstances (see Tiferet Yisrael)].

(3) What is the nature of the oath of testimony? If a person said to two: "Come and bear testimony for me," [and they replied,] "We swear we know no testimony for you," or they said to him: "We know no testimony for you," [and he said:] "I adjure you,"

and they replied: "Amen" [and this was false] — they are liable [an ascending and descending sacrifice]. If he adjured them five times outside the court [and they denied knowledge of testimony], and they came before the court and admitted [knowledge of testimony], they are exempt; but if they denied [such knowledge before the court], they are liable for each [oath]. If he adjured them five times before the court, and they denied [knowledge of testimony], they are liable only once. Rabbi Shimon said: What is the reason? Since they cannot afterwards admit [knowledge, since they already testified to the court that they do not have knowledge, the court will no longer accept their testimony even if they admit they do have knowledge].

(4) If both persons denied [knowledge] simultaneously, both are liable. [If they

רבנו עובדיה מברטנורא

זכרו שהרי הן אנוסים ולא קרינן בהו ונשבע על שקר: **ג** ובאו לבית דין והודו פטורים. ואפילו כפרו חוץ לבית דין על כל שבועה שאין כפירה חוץ לבית דין חשובה כפירה: **כפרו בבית דין חייבין על כל אחת ואחת**. דאמר קרא (ויקרא ה) והיה כי יאשם לאחת מאלה לחייב על כל אחת ואחת: **מה טעם**. אין חייבים אלא אחת אפילו שתקו וכפרו לבסוף. ולא אמרינן כפירה קיימא אכולהו לחייבם על כל אחת ואחת: **הואיל**. ואילו כפרו בבית דין בפעם ראשונה שוב לא היו יכולין לחזור ולהודות. שכבר הגידו שאינם יודעים לו שום עדות. ושוב אין חוזרים ועומדים להלך אף על גב דלא כפרו אלא לבסוף כל השבועות היו לבטלה. חוץ מן הראשונה. דאם מה ששתק בראשונה כפירה היא. שוב אינם ראויים להשביען ואם אינה כפירה הרי מושבעין ועומדין. ומה זו שבועה על שבועה. על כרחך כי כתיב לאחת לחייב על כל אחת ואחת. אשבועה חוץ לב"ד וכפרו בב"ד כתיב דשבועות דחוץ לבית דין שהיה משביען שיבאו לב"ד ויעידו ולא יצאו לבטלה. וראויות לחלק שאם כפרו שם בראשונה היה ראוי לחזור ולהשביען: **ד כפרו שניהם כאחת**. בתוך כדי דבור: **בזה אחר זה**. שהיה בין זה

חייבין על דרון השבועה, קרבן עולה ויורד: **ג** שבועת העדות כיצד. אמר לשנים בואו והעידוני. שבועה שאין אנו יודעין לך עדות, או שאמרו לו אין אנו יודעין לך עדות, משביע אני עליכם ואמרו אמן, הרי אלו חייבין. השביע עליהן חמשה פעמים חוץ לבית דין ובאו לבית דין והודו פטורים. כפרו, חייבים על כל אחת ואחת. השביע עליהן חמשה פעמים בפני בית דין וכפרו, אינן חייבין אלא אחת. אמר רבי שמעון, מה טעם, הואיל ואינם יכולין לחזור ולהודות: **ד כפרו שניהן כאחת**, שניהן חייבין. בזה אחר

denied] one after the other, the first is liable and the second is exempt [since the first denied knowledge, there is only one witness left, and one witness is not liable, since the testimony requires two witnesses]. If one denied and one admitted, the one denying is liable. If there were two sets of witnesses, and the first [set] denied and afterwards the second [set] denied, they both are liable, because the testimony could have been upheld by [either of] them.

(5) [If a person says to witnesses:] “I adjure you that you come and bear witness that I have in the possession of so-and-so a deposit [for safekeeping], loan, theft, or lost object,” [and the witnesses reply:] “We swear that we know no testimony for you,” they are liable only [for] one [oath]. [But if they said:] “We swear that we do not know that you have in the possession of so-and-so a deposit, loan, theft, or lost object,” they are liable for each one. [If a person says to witnesses:] “I adjure you that you come and bear witness that I have in the possession of so-and-so a deposit [of] — wheat, barley, and spelt,” [and the witnesses reply:] “We swear that we know no testimony for you,” they are liable only [for] one [oath]. [But if they said:] “We swear that we know no testimony for you that you have in the possession of so-and-so wheat, barley, and spelt,” they are liable for each one.

(6) [If a person says to witnesses:] “I adjure you that you come and bear witness

רבנו עובדיה מברטנורא

לזה יותר מכדי דבור: **הראשון חייב**. אבל השני פטור. משכיון שכפר הראשון שוב אין השני ראוי להעיד. שהוא יחידי: **שתיהן חייבות**. בגמרא פריך ראשונה אמאי חייבת הא קיימא כת שנייה. ומה הפסיד הראשונים בכפירתם ומשני דמתני' איירי בגון שהיו העדים של כת שנייה קרובים בנשותיהן שלא היו כשרים להעיד כשכפרה כת ראשונה ונשותיהן גוססות. מהו דתימא כיון דקיי"ל רוב גוססים למיתה. הווי להו כאילו מתו ותפטר כת ראשונה דהא קיימא שנייה. קמ"ל השתא מיהא לא שכיב ונמצא שלא היה שם בשעת כפירה אלא כת ראשונה בלבד ולפיכך חייבין: **ה תשומות יד**. הלוואה ששם בידו ממון: **ואבדה**. שמצא אבדתו: **הטין ושעורין וכוסמין**. רישא אשמועינן מין אחד ותביעות

זה, הראשון חייב והשני פטור. כפר אחד והודה אחד, הכופר חייב. היו שתי כתי עדים, כפרה הראשונה ואחר כך כפרה השנייה, שתייהם חייבות, מפני שהעדויות יכולה להתקיים בשתייהן: ה משביע אני עליכם אם לא תבואו ותעידוני שיש לי ביד פלוני פקדון ותשומת יד וגזל ואבדה. שבועה שאין אנו יודעין לך עדות, אין חייבין אלא אחת. שבועה שאין אנו יודעין שיש לך ביד פלוני פקדון ותשומת יד וגזל ואבדה, חייבין על כל אחת ואחת. משביע אני עליכם אם לא תבואו ותעידוני שיש לי ביד פלוני פקדון הטיין ושעורין וכוסמין. שבועה שאין אנו יודעין לך עדות, אין חייבין אלא אחת. שבועה שאין אנו יודעין לך עדות שיש לך ביד פלוני הטיין ושעורין וכוסמין, חייבין על כל אחת ואחת: 1 מְשַׁבֵּיעַ אֲנִי עֲלֵיכֶם אִם לֹא תָבֹאוּ וְתַעֲיִדוּנִי

that so-and-so owes me full compensation for damages,” [or “ ...] half compensation for damages,” [or “ ...] double indemnity,” [or “ ...] payment of four or five times,” or “[...] that so-and-so forcibly had relations with my daughter,” or “[... that so-and-so] seduced my daughter,” or “[... that my son struck me [without causing a wound],” or “[...] that my fellow injured me,” or “[...] that he set fire to my haystack on Yom Kippur — they are liable [a sacrifice for the oath of testimony, since in all of these cases they deprive the claimant of his money].

(7) [If a person says to witnesses:] “I adjure you that you come and bear witness that I am a priest,” [or “ ...] that I am a Levite,” [or “ ...] that I am not the son of a divorcee,” [or “ ...] that I am not the son of a *halutzah*,” [or “ ...] that so-and-so is a priest,” [or “ ...] that so-and-so is a Levite,” [or “ ...] that [so-and-so] is not the son of a divorcee,” [or “ ...] that [so-and-so] is not the son of a *halutzah*,” [or “ ...] that so-and-so forcibly had relations with the daughter [of so-and-so],” [or “ ... that so-and-so] seduced the daughter [of so-and-so],” or “[...] that my son struck me [causing a wound]”, or “[...] that my fellow struck me [on the Sabbath],” or “[...] that [my fellow] set fire to my haystack on the

רַבְּנוּ עֹבְדֵיהֶם מִבְּרִטְנוֹרָא

חֲלוּקוֹת. וְסִפֵּא אֲשֶׁמוּעֵינָן תְּבִיעָה אַחַת כּוֹלֵם פְּקֻדוֹן. וּמֵינִים חֲלוּקִים: **וְ נֹזֵק וְחָצִי נֹזֵק.** בַּחֲצִי נֹזֵק צָרֻרוֹת דִּמְמוֹנָא הוּא וְלֹא קִנְסָא דַּאֲמַרִּינָן בְּעֵדוֹת שֶׁל קִנְסָא אִין חֵיבִין: **תְּשֻׁלוּמֵי כֹפֶל וְתְשֻׁלוּמֵי ד' וְה'.** מִשּׁוֹם קִרְנָא: **שֶׁאֲנָס אִישׁ פְּלוֹנִי וּפִיתָה אֶת בְּתוּלָתוֹ.** מִשּׁוֹם בִּשְׁתּוֹ וּפְגַם דִּמְמוֹנָא הוּא: **וְשֶׁהֲכִנִּי בְּנִי.** הַכֹּהֵן שֶׁאִין בֵּה חֲבוּרָה שֶׁאִינוּ חֵיבִים עֲלֶיהָ מִיתָה. וְכִיּוֹן דְּלִיכָא מִיתָה אִיכָא מִמּוֹן: **וְשֶׁחָבַל בִּי חֲבֵרִי בֵיה"כ.** וְנִקְטַל עַל גַּב דְּעַנְשׁ כִּרְת חֵיבִים מִמּוֹן: **וְ שֶׁאִינוּ כֹהֵן פְּטוּרִין.** שֶׁאִין הָעֵדִים חֵיבִין אֲלֵא כְּשֶׁכִּפְּרוּ בְּדַבְרֵי שֵׁשׁ בּוֹ תְּבִיעוֹת מִמּוֹן: **שֶׁאֲנָס אִישׁ פְּלוֹנִי אוּ פִיתָה בְּתוּלָתוֹ שֶׁל פְּלוֹנִי.** וְבְתוֹ דִּקְתָּנִי אִישׁ פְּלוֹנִי כֹהֵן דְּלַעֲלִיל קָאִי (דְּתָנָא לַעֲלִיל מֵינִיָּה שֶׁאִישׁ פְּלוֹנִי כֹהֵן אוּ לֹוִי. וְאִינוּ בֵּן גְּרוּשָׁה וְעֲלִיָּה קָאִי). אוּ שֶׁהֲשִׁבֵעַן שֶׁאֲנָס אִישׁ פְּלוֹנִי אֶת בְּתוּלָתוֹ שֶׁל פְּלוֹנִי דַּאֲיִירִי בֵיה עַד הַשְּׁתָּא: **פְּטוּרִים.** דְּבַעֲיָנָן שִׁישְׁמַעוּ מִפִּי הַתּוֹבֵעַ. וּבִגְמָרָא מוֹקִי לֵה בְּבֵא בְּהַרְשָׁאָה. וְאִי תְּבִיעַת מִמּוֹן אַחַר הוּי הִיוּ חֵיבִים וְאֲשֶׁמוּעֵינָן דַּאִין נִחְשָׁב הַמּוֹרְשָׁה בַעַל דִּין בּוּזָה כְּשֶׁאֲרַם מִמּוֹן דְּכִיּוֹן דִּמְמוֹן שְׁהוּא שׁוֹאֵל לֹא מְטִיא לִידֵיהָ מַעֲוֹלֵם לֹא מְצִי לְמַכְתָּב הַרְשָׁאָה עֲלֶיהָ: **וְשֶׁחָבַל בִּי בְּנִי.** חֲבֵלָה. הִיא חֲבוּרָה: **פְּטוּרִין.** שֶׁאִם הָעֵדוּדוֹ הִיָּה מִתְּחִיבִים מִיתָה. וְלֹא מִמּוֹן: **וְשֶׁחָבַל בִּי חֲבֵרִי וְשֶׁהֲדִלִיק אֶת גְּדִישֵׁי בִשְׁבַת.** דְּתִרְוִיָּהּ חֵיב

Sabbath” — they are exempt [in all of these, the issue is not monetary, since in the latter cases when the death penalty is inflicted, there is no monetary payment].

(8) [If a person says to witnesses:] “I adjure you that you come and bear witness that so-and-so said that he would give me two hundred *zuz*, but he did not give me,” [and the witnesses denied knowledge,] they are exempt, for they are liable only for a monetary claim involving a deposit [i.e., where there is a definite liability, however in

the case above, the defendant can merely say I changed my mind].

(9) [If a person says to witnesses:] “I adjure you that when you know any testimony for me, you will come and give testimony for me, [and they said: “Amen” and at a later time they witnessed something for him, and when he asked them to testify, they denied knowledge,] they are exempt, because the oath preceded the [knowledge of] testimony.

(10) If a person stood in the Synagogue and said: “I adjure you that when [any of] you know any testimony for me, that you will come and give testimony for me,” [and those who had knowledge denied it, swearing that they had no knowledge] they are exempt, unless he directs himself to them.

(11) If a person said to two: “I adjure you, so-and-so and so-and-so, that when you know any testimony for me, that you will come and give testimony for me,” [and they replied:] “We swear that we have no testimony for you,” and they do

רבנו עובדיה מברטנורא

מיתה ניהו ופטורים מן הממון: ה שאמר איש פלוני ליתן לי וכו' פטורים. דכתיב בשבועת העדות תחטא וכתיב בשבועת הפקדון תחטא. מה שבועת הפקדון על תביעת ממון שיש לו על חברו. אף שבועת העדות צריך שתהיה על תביעת ממון שיש לו עליו. וזה שטוען שאמר איש פלוני ליתן לי מאתים וזו אינה תביעת ממון שיש לו על חברו שאפילו הוא כדבריו שאמר לו חברו שיתן לו מאתים וזו אין חברו חייב לו כלום בשביל אמירה זו: ט מפני שקדמה שבועה לעדות. ורחמנא אמר (ויקרא ה) ושמעו קול אלה והוא עד או ראה או ידע שקדמה העדות לשבועה. ולא שקדמה שבועה לעדות: י אם יודעים אתם לי עדות וכו' פטורין. דכתיב והוא עד עד שייחד את עדי: יא והם יודעים לו עדות עד מפי עד וכו' פטורים. שאם העידוהו לא היתה עדותן מועלת לו

בשבֿת, הרי אלו פטורין: ה משביע אני עליכם, אם לא תבואו ותעידוני שאמר איש פלוני לתן לי מאתים וזו ולא נתן לי, הרי אלו פטורים, שאין חבין אלא על תביעת ממון כפקדון: ט משביע אני עליכם, כשתדעון לי עדות שתבואו ותעידוני, הרי אלו פטורים, מפני שקדמה שבועה לעדות: י עמד בבית הכנסת ואמר, משביע אני עליכם שאם אתם יודעים לי עדות שתבואו ותעידוני, הרי אלו פטורין (עד שיהיה מתכונן להם): יא אמר לשנים, משביע אני עליכם איש פלוני ופלוני שאם אתם יודעין לי עדות שתבואו ותעידוני, שבועה שאין אני יודעין לך

know testimony for him, [but] from the mouth of other witnesses [i.e., indirect evidence], or one of them was a relative or ineligible [as a witness], then they are exempt.

(12) If a person sent his servant as agent [to adjure them], or the defendant said to them: "I adjure you, that if you know any testimony for me, that you will come and give testimony for me," then they are exempt, unless they hear [the adjuring] from the mouth of the claimant. (13) If a person said [to witnesses]: "I adjure you if you know any testimony for me, come

and bear witness," [or he said:] "I command you [by oath], ..." [or] "I bind you [by oath], ..." they are liable [for an oath of testimony]. [If he said:] "By heaven and earth [I adjure that if you know ...], they are exempt. [If he said:] "By *alef-dalet* [i.e., the Name of God, as it is spoken]," [or] "By *yud-keh* [i.e., the Tetragrammaton]," "By *Sha-kai*," "By *Tzva-kot* [Hosts]," "By Merciful and Compassionate," "By Slow to Wrath and Abundant in Mercy," or by any of the Appellations [of God], then [this is an oath, and] they are liable. If a person curses [God] with any of them, he is liable [death by stoning]; the opinion of Rabbi Meir, but the Sages exempt [they hold that the prohibition of cursing liable to the death penalty is only with the Tetragrammaton]. If a person curses his father or his mother with any of them, he is liable; the opinion of Rabbi Meir, but the Sages exempt. If a person curses himself and his fellow with any of them,

רבנו עובדיה מברטנורא

כלום: **יב עד שישמעו מפי התובע.** דכתיב (שם) אם לוא יגיד מלא ביו"ד ואל"ף למדרש הכי. אם לוא יגיד כלומר לתובע ונשא עונו הם אם לאחר לא יגיד. פטור: **יג מצוה אני עליכם.** והוא שיאמר מצוה אני עליכם בשבועה אוסרכם אני בשבועה: **המקלל בכלום.** מברך את השם באחד מהם: **ר"מ מחייב.** סקילה: **וחכמים פוטריין.** דעל שם המיוחד דוקא בסקילה. דכתיב (ויקרא כד) בנקבו שם יומת ועל הכנויים באזהרה דאלהים לא תקלל (שמות כב) ובשבועות העדות מודים חכמים לר"מ דחייב על הכנויים כמו שחייב על השם המיוחד. דבשבועות [ועדות] כתיב (ויקרא ה) ושמעה קול אלה: **המקלל עצמו.** דכתיב (דברים ד) השמר לך ושומר נפשך מאד. וכל השמר. פן. ואל. אינו אלא לית: **והמקלל חברו.** דכתיב (ויקרא יט) לא תקלל חרש אפילו חרש שאינו שומע ולא קפיד

עדות), והם יודעין לו עדות יד מפי יד או שהיה אחד מהן קרוב או פסול, הרי אלו פטורין: **יב** שלח ביד עבדו או שאמר להן הנתבע משיבוע אני עליכם שאם אתם יודעין לו עדות שתבואו ותעידוהו, הרי אלו פטורין עד שישמעו מפי התובע: **יג** משיבוע אני עליכם, מצוה אני עליכם, אוסרכם אני, הרי אלו חייבין. בשמים ובארץ, הרי אלו פטורין. באל"ף דל"ת, ביו"ד ה"א, בשדי, בצבאות, בתנון ורחים, בארץ אפים ורב חסד, ובכל הכנויין, הרי אלו חייבין. המקלל בכלן, חייב, דברי רבי מאיר, וחכמים פוטריין. המקלל אביו ואמו בכלן, חייב, דברי רבי מאיר, וחכמים פוטריין. המקלל עצמו וחברו בכלן,

he [however] transgresses a prohibition. [If he said, to each witness:] “May the Lord smite you [if you will not testify],” or [he said after hearing the reading of the rebukes in

עובר בלא תעשה. יכּה אלהים, וכן יכּה אלהים, זו היא אלה הַכּתוּבָה בתורה. אל יכּד, ויברכך, ויטיב לך, רבי מאיר מחייב והקמים פוטרין:

Deuteronomy,] “May the Lord smite you if ...;” this is the curse written in the Torah [and is a valid oath]. [Or if he said: “May the Lord] not smite you [if you testify for me],” or: [“May the Lord] bless you [if you testify for me],” or [if he said: “May the Lord] do good for you [if you testify for me]” — Rabbi Meir declares liable [for an oath of testimony, since you may deduce the opposite, for the opposite,] but the Sages exempt.

רבנו עובדיה מברטנורא

אקללתו לא תקלל. וכ"ש שאר כל אדם דשמע וקפיד: יכּה אלהים וכן יכּה אלהים. אם אמר לעדים יכּה אלהים אם לא תעידוני. או ששמע אחד שקורא בקללות שבתורה יכּה אלהים. ואמר הוא לעדים וכן יכּה אלהים אם לא תעידוני. או שאמר אל יכּה אלהים אם תעידוני או יברכך ה' אם תעידוני. ויטיב לך אלהים אם תעידוני. בכל אלו ר"מ מחייב מכלל לאו אתה שומע הן אל יכּה אלהים אם תעידוני הא אם לא תעידוני יכּה. וכן יברכך אלהים אם תעידוני הא אם לא תעידוני. יקללך ובכל אלו אין הלכה כר"מ: